

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 8 K, pol leta 4 K in za četrta leta 2 K. — Naročnina za Nemčijo 8 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 7 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 16 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petifitvste za enkrat 48 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 36 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 10 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezapre reklamacije so poštnine proste.

Letošnja Velika noč.

Četrtočkrat že nam vstaja velikonočno solnce nad morjem krvi in nam je pisanko zavila v črn pajčolan. Ljudje kratke pameti in sprijetega srca godrnjajo celo zoper Boga in z bogokletnim jezikom podtikajo njemu krivdo nad to morijo, posnemajoč hudo bne juče, ki so se rogali trpečemu Zveličarju, češ, če si Sin božji, stopi iz križa! Strašna vojna je sad blazne človeške modrosti brez Boga in zlorabe proste volje posledek človeških strasti, zlasti napuha, gospodvalnosti, trdosrčnosti. Če se človek vpraša: zakaj se za pravo koljemo med seboj? mora človek zardeči nad človeško omejenostjo in zlobo. Samo po sebi je vendar umljivo, da imamo vsi pravico pod solncem živeti, govoriti s svojim jezikom, se posluževati sredstev, ki jih narava ponuja vsem, da dosežemo svoj časni in večni cilj. Ali ni nezmislno, sebi lastiti vse pravice, drugim pa nič? Pa vendar so ljudje, ki jim to ne gre v glavo. In tako si morajo ideje, ki so same po sebi umljive, šele po strašnih borbah priboriti veljavo. Zmota je pač najdražja reč, ki se plačuje ne samo z denarjem, ampak celo s krvjo.

Velikonočno jutro prodira s svojimi žarki skozi mrak človeških zmot, krivic, nasilstev, laži in surove sile. Izraelcu je bila Velika noč spomin izhoda iz egiptovske sužnosti v novo, prosto domovino, kristjanu je spomin Gospodovega vstajenja in znamenje zmage življenja nad smrtjo, pravice nad surovo silo, resnice nad lažjo. Da so Izraelci dosegli sloboden izhod iz Egipta, je bilo treba deset egiptovskih nadlog. Zakaj? Ker je bil Faraon zakrknjen in ni hotel zasušjenih Izraelcev odpustiti. In krščanska Velika noč je postala mogoča le po Velikem petku, po strašnem trpljenju.

Kdo je kriv, da je prišlo nad Evropo ne samo deset, ampak nešteto vojnih nadlog? Vsak izmed nas je nekoliko kriv, je obče znano že od začetka vojne. Samo duševno slepi in gluhi ljudje morejo dvomiti o tem. Bivši nemški poslanik v

Londonu, knez Lichnovski, nam je ravnokar to očitno potrdil. O starem Nabuhodonozorju stoji zapisano, da je sklical veliko vojno posvetovanje in je sklenil, da se „brani“ proti vsem, v resnici pa je hotel podjarmiti si vse narode.

To je tisti duh, ki si je zapisal na prapor:

Germanom dan, Slovanom noč,
Francozom smrt za vselej!

A cela zgodovina človeštva potrjuje resnico, ki jo oznanja velikonočno jutro: tudi najbolj surova sila, ki sloni le na krivici, se začasno stre. Kar je postavljeno na laži, krivici, nasilstvu, se ne more dolgo vzdržati. Surovi moderni faraon, ki hoče v sužnosti držati vse narode zlasti še naš mukotrpn narod, se bo nazadnje

Nam pa, ki krivico trpimo, kliče Velika noč v spomin besede dičnega pesnika Gregorčiča:

Le vstani, uborni narod moj,
Do danes v prah teptan,
Pepelni dan ni dan več tvoj,
Tvoj je — vstajenja dan!

Letošnja Velika noč naj torej prešine vzvišena velikonočna misel vso našo dušo, zadnje strune našega srca. Zavedajmo se: po delu, po borbi obhaja končno pravica svoje vstajenje. Vzpričo žalostne sedanjosti nas osrečuj lepa misel hrvatskega pesnika Preradoviča, čegar obletnico obhaja cela Jugoslavija te dni: v težkih trenutkih ohrani ljudstvo — zvestobo sebi, zaupanje v Boga!

Slovenci! Slovenke! Jugoslovani! Bliža nam se veselo vstajenje našega rodu. Bliža se nam svoboda, samostojnost! Živela Jugoslavija! Alaluja!

Pridelovanje tobaka na Štajerskem.

Štajerski deželni odbor razglasa o nasadih tobaka pogoje tobačne uprave, s katero morajo skleniti pogodbo tisti posestniki, ki žele saditi tobak za erar:

C. kr. generalno ravnateljstvo tobačne uprave na Dunaju namerava na predlog c. kr. finančnega ministrstva udomačiti in pospeševati na Štajerskem pridelovanje tobaka.

Pridelovanje tobaka zahteva mnogo toplote ter ravno in plodno zemljo. Kot bolj ali manj ugodne lege na Štajerskem se zaznamujejo:

I. Južnovzhodno Srednje Štajersko, t. j. ozemlje vzhodno od črte Wildon—Maribor—Pragarsko do ogrske in hrvatske meje, na severu do levostranskih brežin Murske doline, na jugu do Bistrice, Dravinje in Drave.

II. Severovzhodno Srednje Štajersko, doline ob reki Safnici, Žabnici (Safen), Bistrici, Ilzbachu, in Rabi.

III. Južnovzhodni del Spodnjega Štajerja med Savo in spodnjim tokom Sotle.

IV. Celjski okraj, obstoječ izveč iz Savinjske doline med Braslovčami in Celjem.

Za poskusni nasad v letu 1918 da brezplačno semena na razpolago tobačna uprava; drugo seme se ne sme porabljeti. Poskusno zemljišče mora obsegati najmanj 2000 štirijaskih metrov. V celtem Štajerskem se v letu 1918 za pridelovanje tobaka ne sme porabiti nad 20 hektarjev.

C. kr. tobačna uprava namerava dati poskuševalcem za meterski stot oddanega posušenelega, na določen način, ki se pozneje naznani, razbranega in v šopke zvezanega tobaka 159 K kot povprečna cena in sicer v tem smislu, da velja ta cena za tobak, ki je približno po kakovosti enak ogrskemu detrocinskemu

LISTEK.

Kako so z nami ravnali.

Č. g. Peter Žirovnik, kaplan in upravitelj minoritskega posestva v Št. Vidu pri Ptujju, sedaj kaplan pri minoritski cerkvi v Ptujju, je bil v začetku vojne leta 1914 po nedolžnem preganjanju, kot mnogo drugih poštenih Slovencev. Nemškutarji in zagrizeni Nemci so uprizorili proti njemu strašno gonjo. Samo srečnemu slučaju se ima č. g. Žirovnik zahvaliti, da je ostal pri življenju. In kaj je zakrivil? Nič drugega, kakor da je ostal zvest sin svojega slovenskega rodu in ker je bil kot katoliški duhovnik trn v peti ptujskim in okoliškim verskim in narodnim odpadnikom.

Nemškopisani list „Union“ v Pragi in za njim slovenski listi so prinesli dobesečno naslednjo izjavo tako kruto in po nedolžnem preganjanega patra Pet. Žirovnika:

„Jaz Peter Žirovnik sem v 44. letu starosti, sedaj kaplan pri minoritih v Ptujju na Štajerskem. L. 1914, v začetku vojne, sem bil kaplan in upravitelj posestva pri Sv. Vidu pri Ptujju. Dne 3. avgusta leta 1914 sem se ob 1/9. uri zvečer vračal domov. Na potu me je srečal c. kr. orožniški postajevodja Čebule in mi zaukazal, da naj grem z njim v svoje stanovanje. Ko sva prišla domov, me je vprašal surovo: „Ali ste zakrivili veleizdajstvo ali žaljenje Verbanstva?“ Odgovoril sem, da nisem ne enega, ne drugega. Rekel mi je: „Naj bo, kakor hoče, zaukazano je

mi, da naj Vas aretiram.“ Rekel sem mu: „Če Vam je ukazano, moram ubogati.“ Vzel je iz žepa verigo, ker mu je bilo zaukazano, da naj me vkleme. Dal sem se mu mirno vkleniti. Prosil sem ga, da naj me z vozom odpelje v Sterntal, ker se bojim izgredov množice na Bregu in v Ptujju in opozoril sem orožnika na Tombahov slučaj. Rekel mi je, da mu je zaukazano, da me brez voza, peš odpelje v Ptuj.

Prišla sva brez odmora na Breg. Cesta med hišo trgovca Sorka in drugo hišo je bila popolnoma zasedena. Bilo je tu moških, žensk in otrok. Vprašal sem orožnika, kaj pomenja ta množica. Namesto odgovora mi je zaukazal: „Napreji!“ Ko sva prišla do množice, me je množica napadla. Čuli so se glasni klici: „Doli s prokletim srbskim psom, veleizdajalcem, kraljevim morilcem itd.“ Ob enem so me bili s palicami, kamenjem, rokami, mi dajali zaušnice, mi ruvali lase, pljuvali vame, metali name blato in tudi konjske odpadke, posebno okoli ust. Strgali so mi klobuk z glave, pod desnim očesom pa me je nekdo udaril z nekim ostrim predmetom. Dne 6. oktobra mi je dr. Treitl pregledal rano v sodnem postlopu v Ptujju. Pri onem napadu je svetica luč iz gostilne in sem mogel razločno spoznati nekatere znane obraze, n. pr. mizarja Marza in tesarja Kressniga. Ta me je v hiši gostilničarja in mesarja Stanitza napadel s klicem: „Prokleti srbski lopov!“ in me udaril z obema rokama. Množica me je tako obkolila, da nisem mogel videti spremljajočega me orožnika, ki ni niti ganil s prstom v mojo obrambo.

Ko pridem pred občinsko hišo na Bregu, je stoval iz nje orožniški stražmojster Zlatar, me potegnil iz množice in me odpeljal v pisarno. Pokazal mu

sem rano in mu povedal, da so mi odnesli klobuk. Zlatar me je vprašal, ali vem, zakaj sem aretirani. Odgovoril sem, da ne vem in da imam mirno vest. Rekel mi je: Mi imamo zanesljive priče za vašo krivdo. Dejal sem: To ni mogoče. Zlatar je dejal: Vi duhovniki ste vsi veleizdajalci, zapri vas bomo vse, samo župnik v Hajdini je napol dostojen človek. Jaz sem mu odgovoril: Razbojnika varujete množice, mene pa ne! On je rekel: Vi ste hujski od razbojnika! Potem me je začel zaslišavati: Ali ste kaj dali za Rdeči križ? Jaz: 34 K. On: Zakaj ne več? Jaz: Nisem mogel več, dal pa bom o priliki. On: Ali ste darovali mašo-zadušnico za umorjenega nadvojvodo nadvojvodinjo? Jaz: Da. On: Zakaj ste tako slavo proslavili rojstni dan Njegovega Veličarja? Jaz: Ker je taka navada. On: Zakaj ste 18. avgusta izobesili cesarsko zastavo? Zakaj molite za cesarja, domovino in armado? To ste delali v cerkvi? Jaz: Da. On: Zakaj ste se v cerkvi zatekali za Kristus? — Ker sem bil v cerkvi. On: Ti lopov! Naj ti sedaj sem opozoril orožnika na moj odgovoril: Kaj to! To je le množice ni opominjal niti z eno besedo. Ob 11. uri rano sem bil odpeljan v spremstvu treh vojakov. Množica po poti na Bregu me je obkolila in me napadla. Na Bregu me je napadla, ne da bi se bili orožniki le zadržali. Čez Dravo je prišla vojaška eskorta. Orožnik jo je razporedil tako, da je množica mene in me je neprestano dejansko napadala.

in segedinskemu tobaku srednje dobre letine. Ker pa najbrž v prvem poskusnem letu tobak ne doseže povprečne kakovosti, se splošno ne sme računati s povprečno ceno 159 K za meterski stot. Ako pa v posebnih slučajih ta cena ne bi zadostovala, bi o. kr. finančno ministrstvo nagrado tudi prime. no zvišalo.

N enem hektarju se more pridelati 10 meterskih stotov posušenega tobaka. C. kr. generarno ravnateljstvo tobačne uprave je naprosilo štajerski deželni odbor, da bržkobrž imenuje nekaj kmetovalcev, ki bi hoteli že letos poskusoma pridelovati tobak na svojih zemljiščih.

Kmetovalci, ki imajo v zgoraj pod I, II, III in IV označenih okoliših za pridelovanje tobaka pripravna zemljišča in se nameravajo lotiti te nove kulturne stroke, se tedaj vabijo, da to v teku osmih dneh naznanijo štajerskemu deželnemu odboru s približnim podatkom velikosti za pridelovanje tobaka določene ploščine.

S to prijavo ne prevzame kmetovalec nobene obveznosti. Za pridelovanje pripravljene stranke dobijo takoj kratko navodilo za pridelovanje tobaka in za ravnanje obranega tobaka do oddaje. Sele potem, ko bodo pridelovalci natančno poučeni o vseh dotičnih razmerah, se bodo zahtevale obvezne izjave.

Ali nam bodo dali svobodo?

Velikokrat se zdaj slišimo to malodušno vprašanje. Zdaj, ko že ves naš jug gori, naj še kdo trepetaja in se boji: Ali nam bodo dali svobodo?

Bodite brez strahu! Nihče nam je ne bode kar tako dal. Vzeli so jo, a vrnili je ne bodo radi. Madžari že z vsjo paro zatirajo naše vstajenje. Strah jih je postalo svet zmagujoče ideje samoodločbe narodov, zato pa trobentajo v svet in dokazujejo, da so vsi ogrski državljani Ogrji in nič drugega, kakor otrok vsakemu ptiču reče vrabec.

Nemci že tudi v svojih mislih hodijo po mostu iz Berlina v Trst, po mostu, ki je sezidan iz trdnih in potrpežljivih mostnic — slovanskih narodov.

Tak je položaj: Nemci kličejo Viljema, Madžari pa vruga nad nas, kdo bi še veroval, da bi nam dali svobodo? Kako tedaj?

Svobodo so nam ukradli. Opozorjeni so že bili da naj nam jo vrnejo. Niso hoteli. Dobro. Tožili smo jih pred celo avstrijsko domovino, pred celim svetom v naši deklaraciji, naj nam vrnejo, kar so nam bili ukradli. Odpuščamo jim, siromakom, vse procente, ki bi nam jih še morali izplačati. A ljudje, „ki se bojuje le Boga“, sicer nikogar, nam ne vrnejo naše svobode.

Mi smo poštene ljudje, zato potrpežljivo čakamo, kdaj izreče naša vlada našo pravdo. Zdaj je še le pripoznala, da je neka tatvina pri vsem tem, recimo v vrednosti enega milijona. V svoji salomonski modrosti je do zdaj še skromna, približno tri groše za tobak naj bi nam vrnili. Mi se pa lepo zahvalimo za toliko prijaznost in upamo, da se mogoče še kaj pospne v svoji modrosti. In cela zadeva pride pred svetovno poroto — pred svetovni mirovni kongres!! Mi namreč hočemo na vsak način našo pravdo!

Pa nikar ne mislite, da naša stara pravda nima zagovornikov! Mi sami smo in tudi moramo biti njen prvi in najboljši zagovornik, Strniti se moramo vsi v eno močno, nepremagljivo armado, da bo zabiteva naš vsih — naša pravda!

A tudi med našimi nasprotniki vstajajo zagovorniki naše pravde. Ti nikakor ne zagovarjajo nas le zaradi nas, temveč, ker so spoznali, da je naša pravda tudi zapisana!

Tako je! Naša pravda je zapisana, ne le na slovenskem papirju ali pergamentu avstrijskih zakonov, pač pa v srce vsakega človeka jo je s krvjo zapisal naš Stvarnik z besedo: **Pravica**. Pravica vsem

la. Na potu proti kolodvorskem poslopju sem dobil dva tako močna udarca po glavi, da sem skoro omedlel. Zlata pa je dejal samo: Naprej!

Na Pragarskem je bila množica že obveščena. Čakala me je v družbi s pijanimi vojaki. Vse je kričalo: Ustrelite ga! Prebodite ga z bajonetom! Tolkli so me zopet po glavi. V Graec smo dospeli drugi dan ob 10. uri zvečer. Tu so me ravnotako dejansko napadli, ko sem bil na vozu. V garnizijskem zaporu nas je bilo v eni sobi 24 oseb. Jetnišničar Fürst nas je pozdravljajl zjutraj in zvečer z besedami: Vi srbske svinje, psi, veleizdajalci, kraljevi morileci! Vi črni lopovi! — Bil sem 19 dni v zaporu in nisem bil niti zaslišan, niti me niso peljali pred sodnika. Potem so me izpustili, ne da bi bil izvedel, zakaj sem bil aretiran, kdo me je ovadil, kdo je ukazal orožnikom, da me aretirajo itd. Vkljenjen sem bil nad 13 ur. Ko sem prosil za olajšanje, ker se mi je kri zasedala na roki, mi je odgovoril orožnik: To ni tako težko . . .

Takih patrov Žirovnikov je bilo tisto leto vse polno na Štajerskem in Koroškem. Slovensko ljudstvo ne bo nikdar pozabilo tistih, ki so povzročili in vprizorili ta vnebovpijoča preganjanja. Plačilo pride gotovo!

— tako kliče glas vesti, katerega je dal Bog v nas! (Le na Nemce je menda pozabil, ker tega glasu ne poznajo, ali pa so oglušeli vsled zmagujočih topov.) Ta glas pa se ne da zatreči, ta glas bo pričal za nas, pa naj se vsa Germanija in celi pekel z njo postavi proti nam. Tako stoji naša pravda!

Kje ste zdaj vi vsi trepetajoči, ki še niste začeli boja za našo pravdo, kje ste, kateri ste že obupani preklicali svoje pravo pričevanje? Ali ste se v črno zemljo skrili? Zemlja pod svobodnim solncem bo vas izmetala iz sebe. Ali pa ste se k našim sovražnikom naklonili? Le — z njimi boste prisiljeni, pričati za našo pravdo! A — kaj bi govorili o nekaterih zajcih, ko pa smo drugi kakor levi!

Mi se zavedamo, da je zdaj naš dan, ko zbiramo pričevanja — izjave za našo staro pravdo. Bliža se dan, ko bomo dobili svojo pravdo, za katero hočemo stati trdno in neomajno do zmage!

Mi smo svoje svobode kovači!

Velikonočni pozdrav slovenskim junakom.

„Slov. Gospodar“ je dobil te dni od naših hrabrih junakov na fronti in vrlih črnovojnikov v zaledju tako veliko število navdušenih in pristranih velikonočnih pozdravov, da je uredništvu nemogoče vse te pozdrave in vigradne čestitke spraviti v list. Napolnili bi s temi pozdravnimi dopisi lahko kar tri cele številke „Slov. Gospodarja.“ Da pa ne izostane drugo nujno gradivo in novice, nam pri najboljši volji ni bilo mogoče objaviti teh pozdravov. Prosimo naše vrle može in mladeniče-vojake, da nam oprostijo. „Slov. Gospodar“ je našim junakom vedno na razpolago. Junaki Slovenci vseh polkov, vseh oddelkov! Veselimo se Vaših junaških činov, radujemo se Vaše narodne zavesti, naše srce vskljuje radosti, ko vidimo, da Vi niste samo neustrašeni branitelji naše ljube Avstrije, temveč da se tako živo zanimate za našo narodno prubodo, da stojite vsi kot en moč za našo osamosvojitve, za našo svobodo, za našo milo Jugoslavijo. Slava in hvala Vam, junaki slovenski!

Že četrto Velikonoč obhajate na bojišču. Velike so Vaše žrtve. V blatnih strelskih jarkih boste obhajali Velikonoč. Nepopisno je trpljenje, nepopisno so težave, ki jih morate prenašati. Grenka je Vaša velikonočna pišanika. Mi vsi to dobro vemo in čutimo z Vami Vaše neizmerno gorje. Občudujemo Vas! Pozdravljamo Vas! Večina Vas je na bojišču proti Lahom, drugi branite celo Nemčijo proti Francozom in Angležem, tretji ste na vzhodu ali na Balkanu, zopet drugi na morju in mnogi celo v daljni Sveti deželi. In koliko Vas je v zaledju! In vsi ste nam poslali velikonočne pozdrave. Vsi izražate željo, da bi kmalu nastopil ljubi mir in da bi Vi vsi prišli domov k svojim dragim: k svojim ženam, staršem, otrokom, bratom, sestram, nevestam, sosedom, prijateljem in znancem . . .

Dragi! Prišel bo ta veseli trenutek. In upamo, da ko se vrnete, bo naša slovenska domovina že osvojenjena, prosta, samostojna. Vi junaki slovenski, ste si to gotovo zaslužili. Ko Vam vračamo pozdrave, Vam kličemo: Živeli junaki slovenski! Pridite skoro v našo Jugoslavijo med svoje drage! Ona Vas pozdravlja, ona Vas proslavlja, ona Vas čaka in pravi kot dobra mati: Bodite pozdravljeni, najboljši sinovi moji, pridite v moje naročje! Imam pripravljeno za Vas sladko pisanko svobode, zadovoljnosti in blagostanja!

Pozdravljeni!

Jugoslovanska žena.

Ti si jugoslovanska žena. Resnično, ponosna moraš biti, da si Jugoslovanka! Zakaj, velik in mogočen je Tvoj jugoslovanski narod, kateremu pripadaš. Na milijone ljudi govori Tvoj slovenski jezik, ki ga najdeš daleč po širnem svetu. Jugoslovanske matere so dale stotisoče najhrabrejših sinov za obrambo domovine. Bodi ponosna, da pripadaš temu ljubemu jugoslovanskemu narodu, ki ga občuduje ves svet. Prava plemenitost in lepota je, ostati zvest svojemu slovanskemu narodu. Skrbi, da bodo Tvoji otroci ostali zvesti Slovani, in bodo vedno spoštovali Tvoj jezik. Uči svoje otroke moliti slovensko in da bodo povsod govorili in pozdravljali v slovenskem jeziku. Naroči svojim otrokom slovensko časopisje in naj pristopajo k slovanskim društvom. Vzgoji svoje otroke v poštene, pobožne, plemenite, odločne Slovence, ki bodo ponosni na Tebe in Tvoj slovanski jezik. Pošiljaj jih le v slovenske šole! Ne pozabi nikdar, da so naši narodni nasprotniki leta 1914 in 1915 na tisoče nedolžnih Slovencev gonili po ječah ter jih opljuvali, topli in sramotili! Jugoslovanska žena, okrasi svoje sobe in stanovanje s podobami velikih slovenskih moč, ki so s trpljenjem, učeno besedo in lepo pesmijo ter kot poslanci Jugoslovanskega kluba delali za naš slovanski narod in za Jugoslavijo! Ljubi svojo jugoslovansko domovino iz celega svojega srca. Ljubi jo zvesto in udano do svoje smrti; Ko si bila še mladenka, si prepevala slovenske pesmi, skrbi, da bodo tudi Tvoji otroci prepevali lepe slovenske pesmi. Naj pojejo z veseljem in ljubeznjivostjo v čast Tvojemu velikemu jugoslovanskemu narodu.

Ljubi svoj jezik! Brani ga kot drag zaklad pred nevarnim tujstvom. Bodi svojega naroda vredna! Nabiraj podpise in podpiši za sebe in za svoje otroke izjave za deklaracijo Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917 in pri vsaki priliki zastavi prijazno, a odločno besedo za dosego naše jugoslovanske države Jugoslavije! Kupuj Ti in naroči svojim otrokom, da bodo podpirali slovenske trgovce in obrtnike in skrbi, da se bo povsod uveljavilo geslo „Svoji k svojim!“ Stori, kar moreš, da koristiš jugoslovanski domovini. Bodi odkritosrčna, zvesta, plemenita, priprosta in ljubeznjiva žena ter odločna Jugoslovanka!

Ti si jugoslovanska žena!

Naše žrtve za domovino.

K ugledni Padovnikovi hiši v Oblakih pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. je došlo pred nečavno žalostno poročilo, da je sin Anton po zelo mučni bolezni, katero si je nakopal v brambi za cesarja in domovino na italijanskem bojišču dne 11. nov. m. l. v Celovcu mirno v Gospodu zaspal. Bil je v najlepšem cvetu svojega življenja, v 21. letu. Z njim je izgubila okolica pridnega mladeniča, njegovi žalujejo starši pa veliko oporo pri njihovem napornem delu.

St. Lovrenc nad Prožinom: Še le letos je došla žalostna vest, da je dne 17. septembra 1916 padel junaške smrti na Doberdovu vrl, marljiv mladenič Karel Kompolšek, p. d. Polakov. Usmrtil ga je zračni pritisk. Polakovi so z njim izgubili skrbnega, delavnega in ljubečega sina, njegovi tovariši pa odkritega, vedno veselega prijatelja. Ne vemo za Tvoj grob, ljubi naš Karel, daleč od nas počivaš, a Tvoj spomin živi med nami!

Dne 9. marca je v Hočah po dolgotrajni in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal vrl mladenič Janez Mulec v 29. letu svoje starosti. Bil je vojaški orožnik. To službo je opravljal vestno in natančno do svoje smrtne bolezni. Svojo večmesečno bolezen je vdan in potrpežljivo prenašal. Lepo se je na smrt pripravljajl, prejel je večkrat sv. zakramente. Njegov pogreb je bil veličasten. Udeležili so se ga domači orožniki, več drugih vojakov, šolarji domače šole z vsemi učitelji in še veliko drugega občinstva. Bodi mu slovenska zemlja lahka! Na svindenje onkraj zvezd!

Dne 9. svečana 1918 je umrl v vojaški bolnišnici v Piseku na Češkem Marko Potočnik, oženjen posestnik v Recenjaku pri Sv. Lovrencu n. Mariborom, in sicer vsled jetike, katero je nalezel na bojni fronti proti Lahom. Zapušča mlado vdovo in enega sinčka. Bil je marljiv in priden mož, ter zvest bralec „Slov. Gospodarja“ še v Piseku. Naj Ti bo lahka zemljica češka!

Sv. Lenart nad Laškim. Žalost je pretresla celo vas Velke gorelee, zlasti pa Gradlišnikovo Lišo, ko je došla vest, da je ljubi Tonček, še le 20 let star, daroval svoje mlado življenje dne 15. sept. 1917 na oltarju domovine. Naš cvet, naša nada je bil darovan, presajen med junaške cvetke na vrl neleske domovine. „Ne bo rezan kamen Ti na grobu stal, Pod napisom zlatim tudi ne boš spal“, a v srcu hvaležnega naroda boš lesketal kot zvezdica milega slovenskega naroda, ki mu vzhaja zlata zora proste bodočnosti.

Žalostno naznanilo je dobila Krajnčeva, p. d. Špillerjeva družina na Ščavnici, župnije Sv. Ana v Slov. gor. Dne 14. januarja t. l. je umrl na italijanskem bojišču njih edini sin in brat Franc, ki bi naj bil opora svojim že onemoglim staršem, o sobite že 75 let staremu očetu. Začet je bil v spanju v glavo in se ni ganil več. Bil je še komaj 19 let star. Bil je vrl mladenič in edini sin svoje ljubeče matere.

Na italijanski fronti je v 11. soški bitki dne 3. avgusta ob 8. uri zjutraj na Sv. Gori pri Gorici padel od sovražne granate zadet Tomaž Prosenjak iz Strezetine pri Ormožu, star še le 24 let. Bil je vrl mladenič in edini sin svoje ljubeče matere.

Dne 14. decembra 1917 je od krogle v prsa zadet izdihnil svojo dušo vrl moč desetnik Jožef Miklavžina iz Šoštanja. Na italijanskem bojišču se je že dalje časa bojeval, kjer je tudi našel svojo junaško smrt. Za svoje junaške čine je bil odlikovan z hrabrostno svetinjo I. razreda in z bronasto svetinjo. Zapušča ženo in tri male otročiče. Prijatelji, ohranite mu blag blag spomin in spominajte se ga v molitvi!

Od č. g. vojnega kurata smo prejeli žalostno vest, da pridnega in poštenega moža Jožeta Segula od Sv. Tomaza pri Ormožu ni več med živimi. Daroval je svoje življenje dne 14. nov. 1917 na italijanskem bojišču, star 31 let. Zapustil je žalostno ženo in malo otroka. Tudi njegov brat Franc, ki je bil oženjen na domu, znani šaljivi muzikant, se je izgubil na laškem bojišču že leta 1916. Zapušča ženo in dva mala otroka.

Žalostno novice so dobili Lajhovi v Grlicih pri Mali Nedelji. Padel je drugi sin Franc, zadet od italijanske granate. Brat Jakob počiva v Galiciji že od 10. oktobra 1914. Pokojni Franc je bil priden, pošten in blag mladenič.

Kdo je povzročil svetovno vojno?

Nemška diplomacija je doživela skrajno neprijetno odkritje. Na dan je namreč prišla spomenica bivšega nemškega poslanika kneza Lihnovskega, ki dokazuje da je sedanjo vojno brezpogojno hotela imeti Nemčija. V spomenici pravi knez Lihnovski med drugim sledeče: Ko sem prišel pred izbruhom svetovne vojne za poslanika v London, sem se prepričal, da se Nemčiji pod nobenimi pogoji ni treba bati, da bi jo Anglija napadla, pač pa bi pomagala Franciji za slučaj, če bi prišlo med Francijo in Nemčijo do vojne. Ko sem izvedel o umoru avstrijskega prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinanda, sem se podal v Berlin poročat državnemu kancelarju, da se nam ni treba bati Anglije, ker smo si z njo tako dobri, kakor že dolgo ne tako in tudi francosko ministrstvo je zelo miroljubno. Državni kancelar ni hotel verjeti mojemu zatrjevanju in mi je rekel, da Rusija namerava pomnožiti svoje vojaštvo za 900.000 mož novih čet. Meni se ni povedalo, da general pl. Moltke sili k vojni, pač pa se mi je reklo, da Avstrija namerava nastopiti proti Srbiji. Avstrija je stavila Srbiji več točk, v katerih zahteva zadoščenja. Na pritisk Anglije in Rusije je srbska vlada sprejela vse točke razven dveh, glede katerih se je izjavila, da je pripravljena za pogajanja in pri količnik dobri volji bi bilo prišlo do sporazumljenja. Anglija se je ponudila, da posreduje. Priporočal sem, da se sprejme ta predlog, ker bi sicer bil izbruh svetovne vojne neizogiben, v kateri bi mi izgubili vse, pridobili pa nič. Toda vse zastoj. Sililo se je vedno bolj, da Avstrija napade Srbijo. Tudi srčne prošnje ruskega zunanjega ministra in ponižne bizojavke ruskega carja, v katerih je zatrjeval, da Rusija nima nobenih napadalnih namenov, so bile brez uspešne. Kakor je razvidno iz vseh uradnih objav in kar tudi ni ovrženo po naši beli knjigi, katera je vsled pomanjkljivosti in nepopolnosti težka samoočtožba, smo dali avstrijskemu zunanjemu ministru grafu Bertholdu pogum, naj napade Srbijo, čeprav ni bilo za to nobenega nemškega vzroka. Avstrija je napovedala Srbiji vojno in sledile so nato vojne napovedi kar zaporedoma. Ni se torej čuditi, če vsled teh neizpodbitnih dejstev razen Nemčije pripisuje ves omikani svet nam edinim krivdo na izbruhu svetovne vojne.

Največja svetovna borba.

Na francoskem bojišču se je pričela borba, kakoršnje ne pozna svetovna zgodovina. Od švicarske meje do severozahodne francoske morske obali si stoje 500 divizij nasproti. Najhujša borba se vrši na severozahodnem delu Francije, v takozvani Flandriji, in sicer na 80 km dolgi fronti. Tukaj je Nemčija pod vrhovnim poveljstvom nemškega cesarja Viljema dne 21. marca pričela z veliko ofenzivo. Vrgla je v boje 190 divizij ter ogromno število topov, med njimi se nahajajo tudi veliko število avstrijskih težkih možnarjev. Nemcem se je že prve dni posrečilo predreti prvo in drugo obrambno črto angleških čet, ki se nahajajo v tem delu fronte ter udreti do tretje angleške bojne črte. Izgube na obeh straneh so ogromne.

Prvi dan bitke.

Nemško uradno poročilo dne 23. marca pravi: Prvi del velike bitke v Flandriji je končan. Na črti Monchy—Cambrai—St. Quentin—Le Fere je zmaga na naši strani. Precejšen del angleške armade je uničen. Sedaj se bije bitka na črti severnozahodno od mest Bapaume—Peronne—Ham. Naš plen znaša 200 topov in 10.000 vjetnikov.

Angleško uradno poročilo dne 23. marca se glasi: Nemčija je pričela z ofenzivo na celi fronti z veliko silovitostjo. Sovražnik je na nekaterih mestih dosegel nekaj uspehov. Sovražne izgube so ogromne.

Drugi dan bitke.

Poročilo z dne 24. marca: Že drugega dne velike ofenzive med rekama Scarpe in Oise je bilo vjetih 30.000 Angležev, vpljenih 600 topov in 300 strojnih pušk. Vpleni so tudi veliko množino vojnega gradiva. Angleške izgube so krvave. Poražena je bila 3. in 5. angleška armada in deli ameriških in francoskih čet. Ostanke razbitih armad smo vrgli v smeri proti Bapaume—Bouchavesnes zadaj za reko Somme. Zasedli smo mesta Peronne, Ham in Chau-

ny. S topovi, ki streljajo na veliko razdaljo, smo obstreljevali Pariz.

Angleško uradno poročilo: Na celi fronti veliki strahovita borba. Nemci napadajo samo na fronti Monchy—La Fere s 40 divizijami. Nemški uspehi niso v nobenem oziru velike vrednosti. Nemško prodiranje, ki napreduje zelo počasi, je združeno z ogromnimi žrtvami. Sovražna infanterija je prekorajala kanal Somme.

Tretji dan bitke.

Iz nemškega poročila: Pri mestu Bapaume se je bila krvava borba. Sovražnik je bil znova porazen. Po srditih bojih so vrgle nemške čete sovražnika severnozahodno od Bapaume čez kraje Ytres in Saily nazaj. Vedno sveže angleške rezerve so se z veliko silo ustavljale nemškemu prodiranju. Prestolonaslednikove čete so zavzele višine zahodno od reke Somme. Na večer dne 24. marca so Nemci zasedli še mesto Nesle. Med Sommo in Oiso so pozno zvečer zavzele nemške čete angleške postojanke na zahodnem bregu kanala. Na večer sta padli mesti Guicard in Chaumy. Obstreljevanje Pariza se nadaljuje. Število vjetnikov znaša že 45.000 in čez 600 topov.

Četrty dan bitke.

Iz nemškega poročila: Bitka se nadaljuje. Iz Italije je sovražnik dobil na pomoč angleške in francoske divizije. Pri mestu Bapaume je padlo več vasí v nemške roke. Nemci so prekorajili cesto Bapaume—Courchotte. Južno od Peronne so si Nemci izvojevali prehod čez Sommo ter so vrgli sovražnika čez železnico Peronne—Roye. Iztrgali so mu mesto Eptatlot in Bussy. Plen: 963 topov. Pariz še vedno obstreljujejo.

Silovitost borbe.

Iz angleškega glavnega stana se poroča: Na fronti Monchy—La Fere imajo Nemci 4000 topov, ki so oddaljeni drug od drugega 10 do 14 metrov. Bobneli so topovi na obeh straneh tako silovito, da se je pod nogami tresla zemlja, kakor ob najhujšem potresu. Najhujši nemški pritisk je na tistem delu opustošenega ozemlja, katero so Nemci izgubili v naši zadnji ofenzivi. Na tri naše divizije je streljalo 1000 nemških topov, med njimi težki avstrijski možnarji. Junaštvo naših čet je brezprimerno. Sovražnik mora odkupiti vsak ped zemlje z ogromnimi žrtvami. Mnogi kraji so tako porušeni, da se niti ne pozna, kje se je nahajala kaka stavba.

Lega glavnega bojišča.

Bojišče v Flandriji se nahaja severnozahodno od Pariza ali zahodno od Verduna ter južno od Belgije. Med rekama Somme in Marne se nahaja težišče bojev pri mestih Cambrai, Peronne, Bapaume, Ham in La Fere.

Obstreljevanje Pariza.

Iz Pariza se dne 23. marca poroča: Nemci so danes od 8. ure zjutraj nadalje oddali vsak četrte ure po eden strel na Pariz iz topa, ki strelja na daljavo 120 km. Lega sovražnega topa še ni dosegal dograna.

Slovinci na zahodni fronti.

V strašni borbi na zahodu igra veliko ulogo slavnoznana avstrijska artilerija. Naši motorni možnarji, ki so rušili močne belgijske trdnjave, bruhajo sedaj svoj grozen ogenj na francoska mesta. Med topničarji je mnogo Slovanov, posebno Slovencev. Tako nam n. pr. piše naš stari znanec Jožef Drole iz Polzele, da je med avstrijskim vojaštvom, ki se udeležuje bitke na zahodu, ogromna večina Slovanov. Pri Drolčevi 30.5 cm motorni možnarški bateriji se nahajajo še naslednji Slovenskoštajerci: Fran Ograjšek iz Gornje Ponikve pri Zaleu, Franc Lah iz Velike Nedelje, Ivan Puncer iz Braslovč ter J. Štukelj iz Podčetrčka.

Ivan Potisk iz St. Lenarta nam piše dne 20. t. m. iz daljnega zahoda: Dodeljen sem bateriji, ki bo s svojimi novimi velikimi streljali na Pariz. Mi imamo 4 take ogromne topove. Ni mi dovoljeno, da bi jih opisal, kakšni so. A streljali bomo z njimi 100—120 km daleč, t. j. približno tako daleč, kakor iz Trsta v Maribor (zračna črta). Z njimi bomo bruhali strašen ogenj na Pariz in na druga francoska mesta. Bitka, ki jo bomo bili sedaj na zahodu, bo tako strašna, tako krvava, kakor je še ne pozna svetovna zgodovina. Priprave so naravnost neverjetne. Čudno se mi zdi, da so poslali izmed avstrijskega vojaštva na zahod Nemcem na pomoč največ Jugoslovanov. . . . Vesele velikonočne praznike!

Razne politične vesti.

Kako jih je strah! Ne mine dan, da bi ne bilo kakega nemškega zborovanja ali občinskega sklepa proti Jugoslaviji. Dne 25. marca je bilo celo na Dunaju zborovanje Nemcev iz cele Avstrije o naši Jugoslaviji. Sklenili so, da se nam na noben način ne sme uresničiti naša deklaracija,

pa tudi ne avtonomija (samouprava) kakoršno nam ponuja vlada. Jugoslovanov vprašanje se baje mora rešiti od Avstrije in Ogrske skupaj, to se pravi od Nemcev in Madžarov. Kako, tega nam seveda pametni Nemci ne povedo. Med njimi je bil tudi celjski Ambrožič, ki se še z vsemi štirimi brani proti Jugoslaviji, dočim se drugi Nemci že udajajo v usode. Na vsa ta zborovanja in sklepanja Nemcev odgovarjamo Nemcem: Kaj vas briga, vi tuji, ako in kako si hočemo urediti svojo lastno hišo.

Cesar na Češkem. Cesar se je dva dni mudil na nemškem Češkem, kjer je obiskal one okraje, v katerih vlada posebno pomanjkanje. Spremljala sta ga princ Hohenlohe in ministrski predsednik Seidler. Hujše kakor Nemcem na Češkem se godi Jugoslovanom v Bosni, Ercegu, Dalmaciji, Istri in na Goriškem, za to bi bilo tudi za te kraje treba posebne pozornosti.

Umor Franca Ferdinanda. Mi v Mariboru dobro vemo, da so takrat, ko se je izvedelo za Franc Ferdinandov umor, nekateri Nemci pri veselici v mariborskem ljudskem vrtu vriskali od veselja. Tako je bilo tudi drugod.

Knez Lichnovski pripoveduje v svojih odkritjih, da se je avstrijski plemenitaš, hudič Nemeč, Feliks grof Thun, ravno ob času umora vozil z nemškim cesarjem po morju. Bil je isti čas bolan in več dni ni bil iz postelje. Ko je izvedel za umor, je takoj ozdravel in prišel na krov ladje. Nemški knez hudobno pravi, da ne ve, ali ga je veselje ali žalost spravila tako hitro po koncu.

Wilson o jugoslovanski državi. Iz Lugana poročajo: Pariški srbski poslanik Vesnić, ki se je mudil v Ameriki, se je vrnil v Pariz. Vesnić pripoveduje, da je javno mnenje v Ameriki obenem s predsednikom Wilsonom uverjeno, da se vojna mora zaključiti z ustanovitvijo jugoslovanske države. Ta država bi naj imela nalogo, da se upira prodiralnim željam Nemčije.

Izgijalen Bosanec. Zagrebške »Novine« pišejo: Včeraj opoldne je stal na Peječevićevem trgu postarni Bosanec, živa slika glada in nevolje. Človek se je komaj drzal na nogah, prišla ga je omotica. Navzoči ljudje in žene so mu priskočile v pomoč in so mu začele donošati razne hrane in krepčil. Nadarile so ga obilno z jestvinami in ga spemile pod streho, da si odpočine in opomore. — Sicer pa se take žalostne slike ne vidijo samo v Zagrebu.

V nemški državni zbornici se je vršila razprava o osmem vojnem posojilu. Zbornica je dovolila vladi najetje vojnega posojila 15 milijard, — nadalje razprava, da se uredi vprašanje glede bodoče usode Poljakov, ki žive v Prusiji. Poljaki namreč zahtevajo, da se jih priklopi k bodoči samostojni poljski državi.

Nemci rekvirirajo. Iz Poljske in Ukrajine prihajajo glasovi, da Nemci tam brezobzirno rekvirirajo, karkoli najdejo. To je zelo verjetno — kajti mi poznamo nemško poželjivost prav dobro iz nastopanja Nemcev na Kranjskem, Goriškem in v Benečiji povodom zadnje ofenzive. Pripovedujejo se strašne reči.

Iz Ukrajine... Cel čas so nas tolažili državniki, kako bo kmalu začelo teči mleko in strd iz Ukrajine. Sedaj pa prihajajo glasovi, da ni treba nič posebnega in še ne tako kmalu pričakovati. Tako se od pristojne strani ljudje motijo, da si niti tega malega, kar imajo, ne uravnajo pravilno. V jeseni so nas motili z obilno, zadostno žetvijo, sedaj z Ukrajino. Resnice in jasnosti je treba, prikrivanje se vedno maščuje.

Tedenske novice.

Vsem naročnikom, čitateljem, dopisnikom, agitatorjem, vsem zavedam Slovincem in Slovenkam zeli vesele, blago slovljene velikonočne praznike

Uredništvo in upravništvo
Slov. Gospodarja.

Duhovniška vest. V petek, dne 15. marca je bil preč. g. Jožef Mšiček, dekan v Brežicah, v Mariboru inštaliran za častnega kanonika.

Častna kolajna za 40 letno službovanje. Č. g. Andrej Podhustnik, župnik v Rečici v Savinjski dolini, je odlokov s častno kolajno za 40 letno zvesto in požrtvovalno službovanje v dušnem pastirstvu.

† Mati poslanca dr. Benkoviča. V Kamniku na Kranjskem je dne 17. sušca 1918 umrla gospa

Marija Benkovič, roj. Ogrinc, mati državnega poslanca dr. Benkoviča. Potrti rodbini naše sozalje, blagi ranjki pa svetila večna luč!

Cesar Karel pri 87. pešpolku. V vojnem albumu tega polka bo o tem posebno poglavje. Oni polkovni pripadniki, ki so bili tako srečni, da jih je Nj. Vel. osebnost odlikoval, pohvalil in ogovoril, naj pošljejo čimprej svoje slike in navedejo dobesedno cesarjev ogovor »Uredništvu vojnega albuma pri nadomestnem bataljonu pp. št. 87 v Celju«.

Sveti obred umivanja nog so prevz. gospod knezoškof danes na Veliki četrtek izvršili pri dvanajstih starčkih, katerih imena so: Matija Kašan 89 let star, Matija Edec 85, Štefan Merkun 83, Matija Gorjanc 82, Pavel Kevač 81, Janez Zechner 80, Jakob Mahajnc 80, Jožef Knuplež 78, Filip Škerget 79, Jurij Korošec 76, Janez Pecko 71, Štefan Turnšek 70. Skupna starost teh »apostolov« znaša 954 let. — V mariborski stolnici se bodo od četrta naprej vršili cerkveni obredi po sledečem redu: Na Veliki petek se začne služba božja ob 8. uri zjutraj. Proti 1/9 uri čiščenje svetega križa, potem prenesenje Najavetejšega v božji grob; popoldne ob 5. uri zadnja postna pridiga, nato križev pot in litanije Kristusovega trpljenja v kapeli sv. groba. Na Veliko soboto ob 1/8. uri zjutraj blagoslovljenje ognja in krstne vode, nato sv. maša. Vstajenje se vrši ob 6. uri zvečer z običajno procesijo in zahvalno pesmijo. Na Velikonočno nedeljo ob 6. uri zjutraj tiha sv. maša, nato blagoslovljenje kruha, ob 7. uri sv. maša z blagoslovom, ob 1/10. uri vhod prevz. g. knezoškofa, nato pridiga, po isti pontifikalna sv. maša s podelitvijo apostolskega blagoslova. Popoldne ob 4. uri pridiga in slovesne večernice.

Mlad doktor. Na e. kr. češkem Karl-Ferdinandovem vseučilišču v Pragi je bil dne 16. sušca imenovan za doktorja prava g. Avguštin Reisman, odvetniški koncipient v Slov. Bistrici. Mlad doktor je rodom od Sv. Jakoba v Slov. goricah. Čestitamoi!

Odlikovanja pri kmetijski družbi. Povodom občnega zbora štajerske c. k. kmetijske družbe so bili odlikovani za zasluge v kmetijstvu naslednji Slovenci: Martin Jelovšek, deželni živinorejski nadzornik z zlato; Jos. Čede, župnik v Studencih, Franc Praprotnik, nadučitelj v Mozirju s srebrno zaslužno kolajno.

Političen shod v Rajhenburgu. Poslanec dr. Benkovič priredi na belo nedeljo, dne 7. aprila po rani maši v Društvenem domu političen shod.

Slovenski tabor ob štajersko koroški meji. Cela Mislinjska dolina mora na belo nedeljo na tabor v Št. Janž. Podati hočemo roke svojim bratom trpinom Korošcem, ki pridejo iz Koroškega na naša tla iskat tolažbe med brate. Prideta poslanca dr. Korošec in dr. Verstovšek. Začetek ob 1. uri popoldan.

Za Jugoslavijo se se še izjavili: Občine: Podova pri Mariboru, Markovci, Zabovci, Borovci, Prvenci, Bukovci, Biš in Bišečki vrh v ptujski okolici, Kungota na Pohorju, Svetina pri Celju, Globasnica, Medgorje, Jezersko in Zvabek na Koroškem, Zreče pri Konjicah, Spodnji Porčič in Verjane v Slov. goricah, Sv. Florjan pri soštanju in Gorica pri Mariboru; krajni šolski sveti: Svetinje, Sv. Vid nad Voldekom, Ruše pri Mariboru in Zakot pri Brezicah; Bralni društvi: Sv. Ilj pod Turjakom, Šmartno na Pohorju; Hranilnice in posojilnice: Sv. Martin na Pohorju, Polzela v Sav. dolini; Mladeniška Zveza pri Sv. Trojici v Slov. goricah, duhovščina dekanije Videm, slovenjebistriški Slovenci in Slovenke 208 podpisov, žene in dekleta v Zrečah 263 podpisov, Ponikva ob južni železnici 1287 podpisov žen in deklet, mož in mladeničev, 123 podpisov v občini Zbigovci Lastomerci, žene, dekleta, možje in mladeniči v Možicah, v župniji Sele in v občini Slovenski Pliberk na Koroškem, v Poljčanah 656 faranov, 132 podpisov v Peklu pri Poličanah, občinarji trške občine Sv. Trojica v Slov. goricah, žene in dekleta občine Gornji Počič (96 podpisov), žene in dekleta občine Osek (102 podpisa) ter 108 žen in deklet v Belih vodah.

Saleška dolina za Jugoslavijo. Velikašni shodi se prirejajo ravno v krajih, kjer se je pred vojno šepiril nemškutar. Šoštanjski okraj je pokazal zadnjo nedeljo svoje pravo slovensko lice. Ni občine v tem celnem okraju, katera bi ne bila zastopana po lepem številu zborovalcev. Prišli so na shod skoro vsi župani, častita duhovščina je bila vrlo zastopana; in kmetijsko ljudstvo je prihajalo kar trumoma od vsakih strani; inteligentni šoštanjski in velenjski gospod-

je, gospe in gospodične so se zbrali na šaleškem taboru. Veliki prostori Društvenega doma v Velenju so bili premajhni. Niti ena tretjina ljudi ni mogla v dvorano. Zborovalci smo morali na prostem. Otvoril je zborovanje vlič. g. župnik Cizej, pristrčno pozdravljen. V poljudnih besedah je razložil ljudem narodno gibanje sedajnega časa ter pozdravil poslanca dr. Karel Verstovška. Za predsednika shoda je bil izvoljen velenjski župan g. Skaza, za predpredsednika ostali župani šoštanjskega okraja. Predsednik g. Skaza pozdravi vse navzoče in izraža veselje, da se je sešla tolika množica na shodu; bilo jo je gotovo 1500—2000. Poslanec dr. Verstovšek povzame besedo. Navdušenje zborovalcev je izbruhnilo in živijo-klici so doneli proti nemškutarskim gnezdov v dolini. Poslanec je v dolgem govoru, ki je bil tako zapimiv, da so zborovalci vstrajali na svojem mestu do večera, obravnava snov, zakaj zahtevamo Jugoslovani preosnovanje države, Novo Avstrijo. Združenje Slovencev, Hrvatov in Srbov je naš cilj. Dosedanja državna oblika se je skazala za nas nedostatna, ker nas ni varovala na življenju in imetju. Taki izrodki barbarstva, ki so se godili med vojno, morajo prenehati in se ne smejo v državi ponoviti. Govornik je dokazoval vse svoje trditve z vzgledi in dogodki ter hudo bičal gospodarstvo avstrijskega uradništva, ki je docela dogospodarijo. Nato je predsednik predlagal resolucijo, da se zborovalci zahvalijo presvitlemu cesarju Karlu I. in Sv. Očetu papežu za trud, da bi se sklenil splošni mir. Zborovalci se soglasno izražajo za jugoslovansko deklaracijo in izrekajo popolno zaupanje vodji Jugoslovanskega kluba dr. Korošcu in svojemu poslancu dr. Verstovšku, katerega zopet burno pozdravljajo. Nato so se še zborovalci posvetovali s svojim poslancem o raznih gospodarskih vprašanjih. Le počasi so se razšli ljudje, veseli in zadovoljni, da so skupno obhajali zares naročni praznik.

Shod v Mozirju. Dasiiravno ni bilo objavljene shoda na praznik, se je zbralo lepo število zborovalcev iz trške in okoliške občine mozirske in iz Rečice, da bi poslušali poslanca dr. Verstovška, ki se je slučajno mudil v našem trgu, vračajoč se od velenjskega tabora. Prostor g. Stermška so bili naltlačeno polni. Za predsednika shoda imenujejo zborovalci oba župana g. Veita in g. Brinovška. Trški župan g. Veit vodi zborovanje. Poslanec dr. Verstovšek poroča o sedajnem položaju, o gospodarskih in političnih vprašanjih, ki so se razpravljala v državnem zboru. Njegovo poročilo so vzeli z zahvalo in z navdušenjem na znanje. Govorili so se gg. Cesar, Matija Goričar, Štrucelj in Rudolf Pevec. G. Lipold govori v vznesenih besedah o delovanju poslancev Jugoslovanskega kluba ter stavi resolucijo, ki se izreka za jugoslovansko deklaracijo in izraža popolno zaupanje Jugoslovanskemu klubu in poslancu dr. K. Verstovšku, kar se soglasno sprejme.

Ptujška okolica za Jugoslavijo. V Št. Janžu na Dravskem polju se je v nedeljo, dne 24. marca, vršil veličasten shod za Jugoslavijo. Na povabilo Slovenske Kmetijske Zveze se je zbralo nad 500 ljudi iz Št. Janža in bližnje ptujške okolice. Govorili so: poslanec Brenčič, urednik Žebot, župnik Škorjanc in kaplan Sagaj. Shodu je predsedoval domači g. župnik. Navdušenje je bilo na shodu zelo veliko; ljudstvo je prežeto skoz in skoz jugoslovanske misli. Resolucije, v katerih se je ljudstvo izreklo za deklaracijo, in se je zahtevalo raznih narodnih in gospodarskih pravic, so bile soglasno sprejete. Pri glasovanju se niti ena roka ni vzdignila proti. Ptujška okolica je cela za Jugoslavijo.

Velikašna prireditelja za Jugoslavijo v Ljubljani. Preteklo soboto in nedeljo se je vršila v Ljubljani velikašna jugoslovanska slavnost, kakršne še ni videla bela Ljubljana. Slovensko žestvo je izročilo načelniku Jugoslovanskega kluba dr. Korošcu na slovesen način nad 200 000 podpisov za Jugoslavijo. Sprejem načelnika Jugoslovanskega kluba na kolodvoru v soboto zvečer je bil zelo pristrčen. Vršili so se navdušeni nagovori županje dr. Tavčarjeve in Cilke Krekove ter dr. Korošca. Sprevod s kolodvora v mesto je bil pravi zmagovalni pohod Jugoslovancev. Na magistratu je nato župan dr. Tavčar pozdravil načelnika. Na zahtevo ljudstva je dr. Korošec imel z balkona mestne hiše navdušujoč govor na tisoč in tisoč glavo množico. Zvečer se je v »Unionu« vršil prijateljski sestanek, ki se je pa spremenil v pravi jugoslovanski tabor. Govorili so župan dr. Tavčar, načelnik S. L. L. prelat Kalan, zastopnik napredne stranke dr. Kramer, načelnik Jugoslov. kluba dr. Korošec, zastopnik koroških Slovencev urednik Smodej in odposlanec slovenske socialne demokracije Kristan. V nedeljo ob 11. uri se je v »Unionu« vršil slovesen sprejem deklaracijskih podpisov. Velika dvorana še menda ni bila nikdar tako polna navdušenega občinstva kot tokrat. V imenu slovenskega ženstva ste govorili županja dr. Tavčarjeva in sestra blagopokojnega dr. Kreka, Cilka Krekova. Obe govornici ste v imenu slovenskih žen in mladenk izrazili večno zvestobo jugoslovanski domovini ter izročili nad 200.000 podpisov slovenskega ženstva za deklaracijo. Dr. Korošec

je v svojem odgovoru poudarjal: »Ne bojim se, niti trenutek se ne bojim več, da se ne bi uresničilo, kar hočemo«. Govrdili ste se tudi zastopnici hrvaškega in češkega ženstva. Ob koncu je tisočglava množica zapela: »Lepa naša domovina«, »Hej Slovani!« in češko »Kje dom je moj«.

Organizirana borba. Zagrebske »Novine« pišejo, kako so Nemci in Madžari mobilizirali vso svojo javnost proti rešenju jugoslovanskega vprašanja ter pravijo: »Mi ponavljamo: samo mobilizirani, organizirani narod bo zmagal v tej dobi splošne mobilizacije. Sedaj je čas, da vsak naš posameznik odvrne od sebe strah, pesimizem in malodušni izgovor, da se ne boče zanimati za politiko. Tukaj se ne gre za politiko, marveč za narode. Za to morajo vsi v prve narodne vrste!«

Kdaj bo mir? O velikonočnih praznikih se bo želja po miru pojavljala zopet močnejše. Ob takih praznikih se je v vsaki družini vse zbiralo, kar je ljubilo domači krov. In letos jih zopet ni domov. Nekateri ne bodo nikdar več prišli, drugi bolani, zmučeni, postarani. Vsakdo si želi, da bi že kmalu minilo to strašno morjenje. Naš avstrijski cesar ima srčno in odkritosrčno željo, da konča vojsko. Ali tudi vsi njegovi ministri in generali, to je drugo vprašanje.

Naš vojni minister še je neposredno pred začetkom ofenzive javno označil drugo stališče, namreč mir potem poštenega sporazuma.

kako bomo jo končali, ve le sam Bog. Trpljenje Jugoslovancev v tej vojski je strašno.

Pisanko za Tiskovni dom. Prijatelji, smišljeniki, somišljenice, spominjajte se v veselih družbah ob Veliki noči našega Tiskovnega doma v Mariboru! Darujte pisanko za bodoče naše narodno ognjišče v Mariboru.

Za Tiskovni dom v Mariboru so darovali p.t.: Na Dobrni: Blažič Ančka, Blažič Urša in Črepinšek Mimika po 1 K; Korenak Martin 2 K; Ozimič Jožef, kaplan v Cirkoveah, 100 K; Marijina družba v Cirkoveah 375 K; Lukovnik Karel, Ranca, 2; Pihler Blaž, Ptuj, 10; Pihler Franc, Ptuj, 20; Bezjak Ant., Ptuj, 6; Bec Anton, Zagorec, 5; Hladnik Jožef, vojak 4. pp., 25 K; Po 20 K: Potočnik Matevž, Radvanje; Kačič Luka, Laško; Rozoničnik Valentin, Šmihel pri Mozirju; Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Loki pri Zidanem mostu; Černec Stefan, Prihova; Skvorc Vinko, Maribor; Skvorc Iv., Gradec; Rodbina Toplak, Ločič; Gomzi Matja, Dunaj; Neimenovan, Sober; Neimenovan v Mariboru II. obrok; Čeh Franciška, nabrala v Sovjaku; Neimenovan, Ključarovi; Gopec Anton, orožniški stražmojster, Pulj; po 10 K: Tekla Navratil in Cvahte Ter., Gornja Polskava; Visočnik Marija, Hoče; Ernst Kos, Podsreda; Murk Marija, Sv. Marjeta pri Moškanjih; Pevec Ivan iz Bočne in Florjane Pepi iz Polzela, oba vojaka; Hanželič Franciška, Hoče; Vokač Jožef, Studenci; Peršuh Jernej, Gornje Pleterje; A. Beljak, Okoslavski vrh; Medved Antonija, Preloge; Rožman Josip, Staranovavas; Nadelsberger Otilija, Sv. Lovrenc na Dravskem polju; Rodbina Cagran, Biserjane; Rižner Anica v Savilih; Kumer Nežika, Prihova; Esih Tončka, Prihova; Očko Janez, Cadram; Janžekovič Franc, Vukovski dol; Rodbina Golob Jožef, Kapela; Cobja Franc, Kapela; Polak Fran, c. kr. poročnik, Ormož; Gomzi Micika, Ormož; Zdolšek Franciška, Okrog; Simonič Lizika, mladenka, Sv. Duh; Kosi Franc, Ključarovi; Ambrož Marija, Sardinje; Jesenek Marija in Micika ter Jesenek Alojzij, Sv. Lovrenc nad Mariborom; Stava Ocvirk—Dolinšek, Št. Ilj pri Velenju; Ozmeč Treza, Lahonščak; Gril Jakob, Sratovci; Pirnik Anton, Vurberg; Kostanjevec Ivana, Dunaj; po 5 K: Soršak Jakob, Sp. Poljskave; Neimenovana, Maribor; Razlag Alojzij, Sitarovci; Predikaka Marija, Gornje Pleterje; Drevšenek Ivana, Pleterje; Rozman Jožef, Stojnici; Robar Tomaž in Marija, Hočko Pohorje; Kranje Jožef, Biš; Vračič Ivana, Biš; Adamč Janez, Zevcevdja; Golnar Marija, Sv. Jurij ob Ščavnici; Založnik M., Zibika; Kapun Marko 4 K; Na zborovanju izobraževalnega društva v Kapeh 70 K; Vodaska dekleta v Vraih pri Slovenjgradcu 49 K; Lovrenko Franc, župnik, Razbor, 100 K; Strnad Jozeta, Rošpoh, 0.30; Rodbina Hrašovec, Maribor, 45 K; Holcman Vincenc, kaplan, Laško, 40 K; Cepuš Anton, Laško, 40; Na gostiji K. Kačič, Laško, 95 K; Vesela družba pri Jerebiču v Ivanjkovcih 15 K; P. Čirič Benko, Ptuj, K 57 in 90 in 100; Špindler Franc, župnik, Sv. Juri ob Pesnici, 50 K; Ornik Mimika nabrala na svatbi Purgaj—Plečko 80 K; Randl Avg., črnovojnik, postal 55.50 K; Neimenovan Prihova 100 K; Flis Fr., Prihova, 50; Jančič Tončka Prihova, 6; Gimnazijci v Mariboru 54; Pivec Em. v Kočnem nabrala 40 K; na šedmini Uršule Kolar v Cadramu zbrani Jugoslovani 54 K; Leskovar Kat., Cadram, 8; Denčman F., Lačane, 2; Frangež Jernej, kn.-šk. dub. svetnik in župnik, Sv. Marjeta ob Pesnici, 1000 K; v kletarski gostilni v Ormožu nabralo 15 K; Janžekovič Anđr., Lajtersberg, 200 K; Kumer Jozeta, Jarevica, 4 K.

Mahl Frane, Sv. Marko, 2; Peršub Anton, c. in kr. vojni kurat, 30; Črnovojniki 26. pp., 8. stotnije, se nabrali 7 K, darovali so. Kovačič Jakob 2, Šautej Karel, Srebotnik Karel, Gorenjak Avg., Horvat Fr., Novak Jožef po 1 K; Pesek Lovro, Št. Janž, 4 K; V Tremarjih pri Celju so dali: Cencelj Fani, Cencelj Angela, Stor Mici po 2 K, Štor Jozefa, Štor M., Štor Jakob, Lipovšek Tončka po 1 K; Na Kamenškem pri Ljutomeru: Slavič Anton 7 K, po 3 K: Ad. Stegmüller, Ivan Fric, po 2 K; Pušenjak Mihael, Krampargar Ivan, Bogdan Ivan, Skrlec Marija, M. Wunderl, Vogrinec Franc, Vunderl Mat. ml., Rauter Fr., Pušenjak Alojz, Teuš Antonija, Sagaj Rozalija, po 1 K; Luknar Fr., Gregorinčič Mat., Grut Alojz, Vaupotič Al., Dunaj Fr., Križan Ivan, Bogdan Pav., Hanžel Andrej, Slavinec Alojzija, Slavinec Marija, in Rauter Marija; Tratnik Marija, Ormož, 3; Robar Jul., Slov. Bistrica, 3; Zene v Turjanskem vrhu pri Kapeli: Mauko Liza 5, Rautar Marija 6, Košar Al. 6, Ploj Cecilija 6, Rautar Anica 6, po 2 K; Zemljic Marija, Drobec Ana, Znidarič Marija, Mavrin Antonija, Belak Ljudmila, Zemljic Frančiška, Ferenc Antonija, Koepek Terezija, po 1 K; Zdravec Alojzija, Zilavec Barbara, Neimenovana; Novak Terezija v Hočah 100 K; Slekovec Ivana, Grabonoš, 4; po 2-K: Kovačič Marija, Grabonoš, Gorogranec Franc, Sotensko, Gсталner Marija, Rogoza, Ceh Marija in Zafošnik Martin, Sv. Lovrene na Dravskem polju, Križan Franc, ministrant in Milošič Marija, učenka, oba Sv. Lovrene na Dravskem polju po 1 K; Več neimenovanih pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju 12.80 K; Posojilnica Sv. Lovrene na Dravskem polju 40 K; Sagaj Alojzij, kaplan, Sv. Janž, 200 K; Rodbina Gorber, Sv. Peter pri Mariboru, 100 K; Barbič Mih. vojni kurat, 100 K; Posojilnica Frankolovo 200 K; Pogrebič Ane Rakun 19.60 K; Zrnko Gasper, župnik, Pušcava, 50 K; Švarc Marija v Bišeckem vrhu nabrala v dekliški Marijini družbi 25 K; Lah Micka v Moškanjevcih nabrala 64 K; Zmazek Franc, župnik, Sv. Benedikt v Slov. gor., 300 K; Narodna šekleta v Gorici na Dobrni 50 K; Lamprecht Jožef, Sv. Lovrene nad Mariborom, 40 K. — Najprisrčnejša zahvala vsem! Dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne.

Ze zopet hujskajo proti slovenskemu kmetu. List spodnještajerskih odpadnikov in lutrovcov „Marburger Zeitung“ prinaša v zadnji nedeljski številki sliko, kako se mladi prašiči pitajo z mlekom. Poleg stojijo trije borni mestni otroci in poželjivo upirajo svoje poglede v korito, iz katerega prašiči srkajo krevlje mleko. Vrh slike je napis: „Mnogo slovenskih kmetov krmi krevlje mleko prašičkom.“ Spodaj pa: Švinja-mati mestnim otrokom: „Glejte, da se izgubite! Kravje mleko je samo za moje otroke!“ Tako hujska vsenemško lutrovsko trobilo proti slovenskemu kmetu. Na vsak način bi radi ljudje, ki pišejo ta list, prebivalstvo v mestih se bolj nahujskali proti slovenskemu kmetu. Čudimo se, da državno pravdnštvo in okrajno glavarstvo dovoli, da sme lutrovski list tako satansko-hudobno hujskati proti slovenskemu kmetu. Vsak pameten človek ve, da so pri nas rekvirirali že toliko dojnih krav, da še za domače otroke ni mleka. Če bodo pa naši nasprotniki tako hujskali proti slovenskemu kmetu, potem pa se utegne spoditi, da bodo kmetice res raje dajale mleko prašičkom, kot pa da bi ga nosile v mesto.

Pravica svojcev prezenčno službe vojakov do državnega vzdrževalnega prispevka za svoje vpo-klicancev. Predno je stopil novi zakon v veljavo, t. j. pred 1. avgustom 1917, so imeli svojo pravico do podpore šele od dneva, ko je vpo-klicanec svoja prezenčna (aktivna) leta odslužil. Od 1. avgusta 1917 imajo pa tudi svoji prezenčno službe vojakov to pravico. Svoje aktivno službe vojaka naj pri obz. vrzadu napravijo novo prošnjo.

Železniški promet ob velikonočnih praznikih. Opozarjamo občinstvo, da k praznikom ne bo vozila nič več vlakov kot dosedaj, temveč se bo moglo prevažati po železnici le skromno število potnikov.

Krapinske Toplice. Ker je termalna zdravilna voda v Krapinskih Toplicah kljub vojnemu času ostala zdravilno učinkujoča brez kakih surrogatov in ker bo gotovo tudi zadostna preskrba z živili uspešno uplivala, se je topliško ravnateljstvo odločilo, da bo že od dne 1. maja 1918 sprejemalo trpeče človeštvo. — Zdraviliški zdravnik: dr. L. Novak. Cenike in poglobljena daje zastoj ravnateljstvo Krapinskih Toplic, Hrvaško. (Kienr.)

Poletni čas se ne bo pričel dne 1. aprila, kakor je bilo prvotno določeno, temveč šele dne 15. aprila. Tako so določile avstrijske, ogrske in nemške vlade.

Gospodarske novice.

Poslovalnica slovenskih štajerskih poslancev ma v četrtek, dne 4. aprila, dopoldne ob 9. uri v prostorih uredništva „Slov. Gospodarja“ v Mariboru posvetovanje o važnih gospodarskih vprašanjih. — Dnevni red: 1. Posvetovanje o bodočem rekviriranju in o načinu rekviriranja. 2. Rekviriranje živine, poredovalcev poslanec Roškar. 3. Rekviriranje sena in žame, poroča poslanec Pišek. 4. Dobava obleke in obojave za kmetško ljudstvo, poroča dr. Verstovšek. 5. Oprostitev delavnih moči, poroča poslanec Brandič. 6. Poslovalnica: Dr. Verstovšek.

Občni zbor štajerske Kmetijske družbe se je vršil dne 20. in 21. marca v Gradu. Slov. Štajer je bil dobro zastopan. V razpravo je prišlo več važnih gospodarskih predlogov naših podružnic. Zahtevalo se je, naj se odpravi način dosedanjega vojnega gospodarstva, naj se da članom podružnic koledar — Slovincem slovenskega — zastoji, naj se zviša količina moke in žita za kmetško prebivalstvo in naj se neha z nasilnimi rekvizicijami. Slovenski delegati so se prav pridno oglašali k besedi. Dr. Verstovšek je ostro bical gospodarstvo central in postopanje cesarske namestnije, ki nastopa izvanredno strogo posebno proti slovenskim kmetom. Kmeta se guli in skubi, židje in drugi izkoriščevalci pa si iz kmetških pridelkov kopicijo milijone.

Dr. Verstovšek je ostro prijemal grofa Claryja, ki nosi pri nasilnih rekvizicijah in pri slabem gospodarstvu z rekviriranimi pridelki. In cesarski namestnik niti ni prišel na zborovanje, da bi od zastopnikov kmetištvu slišal pritožbe kmetškega stanu. On hoči pač na razne slavnosti, a na tako važno kmetško zborovanje ga ni. Čel zbor je odobral te besede. Nemška večina je zavrnila predlog, naj se da članom zastoj družbine koledarje. Za predsednika je bil spet izvoljen deželni glavar prof Attems. V osrednji odbor so bili izvoljeni za Slovenski Štajer: župnik Gomilšek, župan Roblek in poslanec dr. Verstovšek. Iz cele zbornice pa so bili izvoljeni Slovenci: Lovro Petovar, Fr. Stajniko in Franjo Thaler. Spodnještajerski nemškutarji in nekateri zagriženi Nemci niso hoteli voliti naše slovenske kmetške kandidate, temveč so se pri volitvi prvih treh odstranili, pri volitvi iz cele zbornice pa so silno agitirali proti našim možem. S tem so dokazali, da ne marajo s Slovinci skupno delati. Seveda pošteni Nemci niso nasledili na nemškutarjske limanice. Nastop nemškutarjev je spet jasno pokazal, da je najbolje, da se osamosvojimo in v gospodarskem oziru.

Rekviriranje slame in sena. Dne 22. marca so bili nekateri štajerski zastopniki pri ministrskem predsedniku zaradi rekvizicij slame in sena na Štajerskem. Poslanec dr. Korošec je kritiziral način vojaške dobave mesa, s katero se dela ogromna škoda na narodnem premoženju. Opisal je tudi način rekviriranja na Spodnjem Štajerskem ter dokazal s podatki, da stojimo zaradi pomanjkanja živine pred gospodarskim polomom. Živina, ki se sedaj jemlje, spada h glavnim živlenskimi silam kmetškega in vseh drugih stanov. Omenjal je tudi rekviriranje in tihotapljenje z živino v rogaškem, šmarskem in drugih obmejnih okrajih. Protestira tudi proti rekviriranju sena, ki je na Štajerskem mnogo huje, kakor v drugih deželah. Kakor se je pri konferenci videlo, je štajerski cesarski namestnik mnogo kriv na tem, da se na štajerskem tako brezobzirno rekvirira.

Semensko proso, ajda in oves. Posestniki in najemniki mariborskega okraja, ki se rabijo oves, ajdo ali proso za seme, naj se takoj oglasijo pri okrajnem žitnem nadzorniku g. Seidlerju v pisarni komisijonarja g. Urbana.

Naknadna oddaja žita. Opozarjamo posestnike, ki morajo naknadno oddati žito, da naj se prepričajo, če jim je okrajno glavarstvo pravilno predpisalo dotično količino žita ali ne. Navadno so rekvizicijske komisije pozabile odračunati koruzo za krmo. Vsakemu gre od pridelane koruze, če se odračuni seme, 1 četrtina koruze za živinsko krmo. Če si n. pr. imeš ob času rekvizicije 660 kg koruze in se ti je pustilo 60 kg za seme, ti morajo pustiti četrtino od 600 kg, t. j. 150 kg za živinsko krmo. Če ti tega niso pustili, se pritoži na okrajno glavarstvo. To se ti mora na vsak način upoštevati.

Dopisi.

Maribor. Sladkorne karte za mesto Maribor se bodo delile na Veliki petek, dne 29. marca, od 9. do 11. ure dop.

Št. Lovrene nad Mariborom. Dne 14. februarja je umrl tukaj Karel Poliska, nekdanji ravnatelj šentlovenskih glazut, v starosti 97 let. Bil je najstarejši mož cele župnije. N. p. v m. l

Gornja Radgona. Kmetijsko bralno društvo ljudno prosi vse svoje člane, kateri se imajo od prejšnjih časov izposojene društvene knjige in še jih do sedaj niso vrnili, da to nemudoma storijo, da se lah ko knjižnica uredi. Manjka še namreč zelo dosti na ših knjig. Nadalje opozarja društvo okoliško prebivalstvo, da izvršuje brezplačno naročevanje in plačevanje vseh slovenskih časopisov. Marsikdo bi si rad naročil ta ali oni slovenski časopis, pa si ga ne zna naročiti, ne ve, kam naj piše, nima položnice t. j. d. Ravnotako si marsikateri naročnik, kateri bi moral obnoviti naročnino, ne zna pomagati. Vsi ti pa naj pridejo v bralno sobo, kjer jim društvo radevolje in brezplačno pomaga. Istotako opozarjamo, da sprejema naše Bralno društvo darove za Tiskovni dom, za Krekov spomenik, za Slovensko Stražo in za druge dobrodelne namene ter jih pošilja brezplačno na določene kraje. — Društvo ima svoje sobe v posojilnični hiši, Gornji Gris št. 8.

Št. Hl pri Velenju. Na velikonočni ponedeljek, dne 1. aprila, popoldne po večernicah, je pri nas občni zbor izobraževalnega društva. Govori prof. dr. Mohanjec.

Smartno ob Dreti. V nedeljo, dne 17. marca, je izruhnjal v bližnjem Rovtu požar, ki je vsled pomanjkanja vode upepelil v najkrajšem času pet poslov. Ni pa še bilo dovolj! Požar je zahteval tudi človeško žrtv. Podrla se je stena na enega najmarljivejših sotrudnikov tukajšnjega gasilnega društva, g. Ivana Bitenc, ki je bil na mesu mrtve. Zapustil je ženo s petimi nepreskrbljenimi otroci. Kako je cenilo ljudstvo njegovo delovanje v splošno korist, je kazal pogreb. Poleg domačega gasilnega društva so se udeležili pogreba sosedni gasilci iz Bočne, ki so položili na krsto krasen venec, in mnogoc občinstva. — Svetila vrlému možu večna luč!

Zreče. Gospodinja Ivana Kovač je vsled vojnih razmer morala sama gospodariti na obsežnem posestvu, sicer kreпки osebi so opešale moči in šele 31 let staro zakrila je gruda. Druga je 63 letna Marija Kovač; njeni nepremožni pogrebnihi so zložili za »Rdeč križ« pohvalevredno 6 K. Pred tednom pa je smrt vzela postrežljivega sosedo Martina Vodenik, starega 82 let. V vse tri hiše zahaja »Slov. Gospodar«, naj torej domači list vknjiži družinske spremembe. Isto velja o sledečih gospodarjih, ki so razven že svoječasno omenjenih tukajšnjih vajakov-junakov za cesarja in domovino darovali življenje: Košir Peter, Lajhar Anton, Fijavž Mihael, Drakslar Anton. Vsem svetila večna luč!

Zreče. Gg. Lamut Mihael in Rožen Janez so delujeta v prosep občine kot občinska odbornika že čez 25 let. V pogledu na to dejstvo ju je občinski odbor v svoji zadnji seji imenoval za častna občana. Častno občanstvo je najvišje odlikovanje, s katerim občina premore počastiti zaslužne osebe.

Frankolovo. Kmetijsko katoliško izobraževalno društvo ima svoj redni občni zbor na velikonočni ponedeljek, dne 1. aprila t. l., v posojilničem društvenem prostoru z običajnim dnevnim redom, ter vabi vse cenjene člane in tudi druge, ki žele pristopiti k društvu, da se udeležijo tega zborovanja.

Gomilsko. Umrla je v cvetu svoje mladosti (22 let) izvrstna cerkvena pevka Lizika Virant iz ugledne rodbine Virantove. Ž njo izgubi tudi gledališki oder tukajšnjega »Bralnega društva« svojo najboljšo moč. Trpko prizadeti rodbini naše globoko sožalje!

Sv. Peter na Medvedovem selu. Naša Dekliška Zveza priredi na velikonočni ponedeljek ob 3. uri popoldne v župnišču gledališko predstavo velezanimive domače zgodovinske igre »Junaške Blejke.« Domačini in sosedje, pridite jo pogledat, izredno vam bode dopadla in vas navdušila za Boga, Marijo in domovino. Slavnost posvetimo proslavi 60letnice prikazni lurske Gosp. Slavnostni govor bo govoril naš priljubljeni pisatelj č. g. Januš Golec. Igra se bo ponovila na Belo nedeljo.

Najnovejša poročila.

Angleško poročilo.

Angleško poročilo z dne 26. marca se glasi: Skrajno resna bitka se je vršila celi dan na široki fronti južno od mesta Peronne, južno in severno od mesta Bapaume. Sovražnik je zelo srdito napadal naše postojanke in je prisilil naše čete, da so se morale kljub hrabrenu odporu umikati. Sovražne čete so zasedle Nesle in Bapaume. Srdita borba se nadaljuje.

Nemško poročilo iz zahoda.

Nemško večerno poročilo z dne 26. marca se glasi:

Na obeh straneh reke Some je sovražnik na široki fronti na umiku. Pri zasledovanju sovražnika je nemška armada na mnogih mestih proti zahodu prekorčila stare nemške postojanke izza bitke ob Sommi 1. 1916. Nemške čete stojijo pred mesti Albert, Lihons, Roye in Noyon.

Listnica uredništva.

Koprivniški fantje: Se res ni vredno kregati s tem listom. Hvala za pozdrave! — Žena od Sv. Marka ni že Ptujca: V takem slučaju se obrnite do Vašega državnega poslanca. — Sp. Gasteraj: Seveda morate vložiti prošnjo. Glede rekvizicije živine pa je skoro povsod tako. — Črnovojniški delavec pri Steyrju: Pišite kakemu g. poslancu. — Rače: O taki rekviziciji še ni dosedaj nič znano. Če bo kaj takega uvedeno, pa bomo poročali. — Gornje Krapje: Žal preobširno. Kratko pa smo že itak poročali. Pozdravljeni!

Mala Lenčica od Svetega Boga. Primerna knjižica za prvoočhajance in za pridne otroke. — Stane 50 vinarjev in se dobi v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

MAJER (oskrbnik)

oženjen, zanehljiv in zmožen voditi a-mostojno večje posestvo se z zelo ugodnimi pogoji takoj sprejme. Ponudbe poslati na upravništvo tega lista pod št. 230

„Panorama-International“

Maribor, Grajski trg št. 3, sraven gostilna „Kranjski orlu“ se priporoča za obilen obisk. Odprto cel dan. Vstopnina 30 stroci 20 v. Predstava traja 25 minut. Vojni dogodki in vseh bojih pokrajias vseh dežel celega sveta v naravni velikosti, slikovite in realne. Za malo denarja in malo izgubo časa se vidi mnogo zanimive vesti celega sveta. Kdor si enkrat ogleda „Panorama“, pride do tistega, ker se vedno nove predstave.

V Prvi gorenjski razpošiljalnici

IVAN SAVNIK, Kranj se dobi

po celem svetu znana „Gorenjska kosa“, katera je izdelana iz fine, srebrno-jeklene tvarine. Lahka kot pero, ž njo kosi lahko vsaka ženska.

Kdor še ni poskusil te neprekosljive kose, naj si jo naroči takoj, ker se je bati, da bodo pozneje zmanjkale. Za vsako koso se jamči.

Dolgost in cene kos so:

cm	50	55	60	65	70	75	80	85	90
pesti	5	5 1/2	6	6 1/2	7	7 1/2	8	8 1/2	9
K	8.—	8.20	8.40	8.60	8.90	9.—	9.20	9.40	9.60

Trgovci pri večjem odjemu dobe popust.

Smrekovo skorjo,

čreslo in kostanjev les kupi vsako množino

Jakob Vrečko,

Maribor, Cvetlična ulica št. 8.

Specerijška in kolonijalna trgovina

Na **Ivan Ravnikar,** Na **Celje** drobno!

kupuje po najvišji dnevni ceni

SUHO SADJE ter je za to edini nakupovalec za okraj Celje.

Senzacionalna novost!

LURION

KREM-VOSAK ZA CIPELE

ZA 5 ČASAKA

može svaki od jedneg komada Lurion krem-voska za cipele četvrt kilo najboljšeg krema za cipele skubati. Ciena je 2 krone. Dobiva se svagdje!

Montanwachs-Werke A.-G.
Wien, IX, Nussdorferstrasse 20.

Kupuje

po najvišji ceni vsako množino

kapnin cerkvenih sveč

Milan Hočevar,

Celje, glavni trg.

Prošnja Slovencev v Nemčiji.

Slovenci v Gladbecku v Nemčiji prisrčno prosijo veleč. duhovništvo in druge dobrosrčne rojake v domovini, ki imajo na razpolago kaj knjig, da nam blagovolijo za povečanje naše majhne slovenske knjižnice odstopiti slov. knjige. Tukajšnji Slovenci se vrlo zavedajo svoje narodnosti, a manjka jim slovenskega čtiva. Za vsak najmanjši književni dar izrekam že vnaprej v imenu gladbeckih Slovencev svojo najprisrčnejšo zahvalo.

Za Slovence v Gladbecku:
Kaplan Tensundern,
Gladbeck, Westfalen, Nemčija.

Ročni mlin za zdrob in moko!

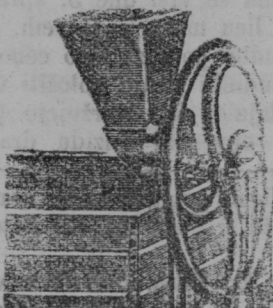
CENA:

PRVA VRSTA K 155.—

DRUGA VRSTA K 115.—

TEŽA:

PRIBLIŽNO 15— kg.

Mlin se razpošilja opremljen z zamahnim kolesom in lakiranim vsipalnikom. Cena mlinu je in sicer mlin najboljše vrste (kvalitete) K 155.—, nekoliko manj trpežne vrste K 115.—. Zavijanje in poštnina se računui za lastno ceno separatno. Mlin prve vrste je izdelan iz najboljšega, trdega materijala in se za kvaliteto, da naročnik prejme nepokvarjen mlin, jamči. Moj ročni mlin izmelje najfinejšo moko.

Mlin se naroča pri tvrdki:

D. STUCIN,
Dunaj XVIII. okraj, Hühnegasse št. 5.

Radi opustitve obrti se takoj proda jako dobro ohranjen 2 cilindriški

„bencin motor“

sistema „De Dion Bouton“ od 10—12 konjskih sil. 1000—1200 obratov v minuti, za ceno 1100 K. Vprašanja na: Maks Glaser, Selnica ob Dravi nad Mariborom.

Pohištvo

za spalne in jedilne sobe, knjižnice i. t. d., kuhinjska oprava, posamezne omare, postelje, mize, stole, predalčne omare iz mehkega in trdega lesa, otomani, spalnii divani ter vse vrste lesenega, železnega in tapciranega pohištva po jako nizkih cenah samo v trgovini

KAREL PREIS,
Stolni trg št. 6., Maribor.

Ceniki zastoj! Slobodno na ogled

Razpošiljam na vse strani pohištva.

Kot znčetnik

se tople priporočam preč. duhovščini in cerkvenim prejštojništvom za vse v mojo stroko spadajoče delo:

Miloš Hohnjec,

kipar in zlatar v Celju,
Gaberje 18 (pri domobranski voj.)

Livarna cerkvenih zvonov in kovin-
ska livarna, ::

Ernest Szabó,

Gradec, Griesplatz št. 10.

prosi visokočastito duhovščino, da se pri naročevanju posameznih in vseh zvonov vsake velikosti in glasu po vojski spominja njegove tvreke.

500 kron nagrade

dobi dotični, ki mi pripomore, da dobim nazaj perilo, obleko, čevlje in posteljino, i. t. d., ki mi je bila ukradena na mojem posestvu v Počehovi pri Mariboru. Poročila prosi Franc Knauer, Maribor, Schmiderer-jeva ulica št. 29.

Prva slovenska razpošiljalnica svetovnoznanih srebrnojeklenih

KOS z znamko dvoj-
ni orel z mečem,

katere so iz najboljšega najvlačnejšega jekla, lahke, na las tanko izdelane, najlepše izpeljane in za vsak kraj rabljive, se tople priporoča.

Za vsak komad se garantira.

Pri naročilu 10 komadov, se doda en komad zastoj!

Kmetovalci, ogibajte se manjvrednega židovskega blaga!

Zahtevajte cenik!

Edina zaloga: Ad. Gaissl nasl.

Viktor Piliš, Žalec

v Savinjski dolini.

Obvestilo in zahvala.

Potri globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, pretužno vest, da so naša ljubljena mati, oziroma sestra, tašča, svakinja,

Uršula Dolinar,
posstnica na Vinskem vrhu,

dne 21. marca t. l. v 69. letu svoje starosti po večkratnem sprejemu sv. zakramentov Bogu vdano mirno zaspali. Iskrena hvala č. g. kaplanu za večkratno tolažbo y njih mučni bolezni kakor tudi cenjenim miklavževskim damam, sosedom in drugim za sočutje in tolažbo v njih bolezni

Pogreb nepozabne so vodili njih brat č. g. župnik od Sv. Ruperta v Slov. goricah Ivan Pajtlar, za kar se jim posebno zahvaljujemo. Istotako se zahvaljujemo č. g. kaplanu Časlu za udeležbo pri pogrebu, kakor tudi cenjenemu pevskemu zboru za ginljivo žalostinko na domu, rodbini Simonič, Pajtlar in drugim za naklonjeno evetje, ter vsem kumon in kuman ter vsem drugim znancem in prijateljem za tako ogromno udeležbo pri pogrebu. Blago pokojnico priporočamo v molitev in dobrohoten spomin.

Lojzka, Mimica, Matija (v ruskem vjetništvu), otroci. Ivan Pajtlar, brat. Gera Pajtlar, sestra. Blaž Dolinar, svak. Fran Rakovič, zet.

